

ДИРЕКТИВА 2009/128/СЕ ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ ЄВРОПИ від 21 жовтня 2009 р.,
Який встановлює рамки дій співтовариства, щоб досягти використання пестицидів сумісного з принципами сталого розвитку

SUD – Директива щодо **С**талого **В**икористання **П**естицидів

Зустріч робочої групи – Національний План Дій щодо зменшення ризику та негативного впливу засобів захисту рослин на життя та здоров'я людей, тварин, рослин та довкілля

WG – NAP – SUD **Жовтень 2025**

Глосарій

SUD Директива про стале використання пестицидів
IPM Інтегрований захист рослин
PPP Заходи захисту рослин
AS Діючі речовини
MS Країни-члени ЄС
NAP Національний план дій
WG (Робоча група)

GOUVERNEMENT

*Liberté
Égalité
Fraternité*

План

Структура Національного плану дій

Загальний план на перший рік

Статті 5 та 6 – навчання - продаж

- Вимоги ЄС та досвід Франції: індивідуальний сертифікат та договори з юридичними особами
  - Україна : зміст Закону № 4147
  - Обговорення
-

НПД / немає обов'язкової структури – що потрібно

Вступ - Контекст в Україні - Українське **сільське господарство - організація**

Менеджмент розвитку - реалізація НПД - **участь громадськості**

Кількісні цілі, завдання, заходи, терміни впровадження в Україні, **заходи** щодо зменшення використання ЗЗР

Навчання з питань ЗЗР (ст. 5)

Вимоги щодо **продажу** пестицидів (ст. 6)

Інформування - підвищення обізнаності про ЗЗР - дані про випадки отруєння (стаття 7)

Інспектування - забезпечення технічної придатності **обладнання** для застосування ЗЗР (стаття 8)

Обприскування з повітря (стаття 9)

Інформування громадськості - **Попередження сторонніх осіб** про застосування ЗЗР (стаття 10)

Захист **водного середовища та питної води** (стаття 11)

Обмеження використання ЗЗР в **особливо чутливих - конкретних районах** (стаття 12)

Поводження з пестицидами та їх зберігання, а також поведження з їх **упаковкою та залишками** - ризику на різних етапах використання ЗЗР (стаття 13)

Інтегрований захист рослин (стаття 14)

Показники - Аналіз ризику / використання ПЗЗ - **Діючі речовини, що вимагають особливої обережності** (стаття 15)

Дані – збір, взаємодія, реєстри (навчання, ст. 5, продаж, ст. 6, отруєння, ст. 7...)

Штрафні санкції (ст. 17)

Оплата (ст. 19)

+ Вплив заходів на **здоров'я, соціальну сферу, економіку та довкілля**

Конкретні умови на національному, регіональному, місцевому рівнях та для всіх **зацікавлених сторін** Плани, заходи в рамках **Водної директиви 2000/60**

Структура НПД / пропозиція

2028 - 2032

Розділ I. Загальні положення

- 1.1. Правові засади розробки Плану
- 1.2. Зв'язок із державними стратегіями та міжнародними зобов'язаннями
- 1.3. Сфера застосування Плану
- 1.4. Поточний стан та виклики
- 1.5. Інституційна спроможність та управління
- 1.6. Участь громадськості та моніторинг виконання Плану
- 1.7. Принципи виконання Плану

Розділ II. Цілі та завдання Плану

2.1. План спрямований на досягнення таких цілей:

Зменшення ризиків та негативного впливу використання ЗЗР на здоров'я людей, тварин та навколишнє середовище;

Зменшення використання ЗЗР класів небезпеки I та II, а також ЗЗР на основі діючих речовин (ДР), заборонених в ЄС або таких, що підлягають заміні, та поступове зменшення загального використання засобів захисту рослин;

Впровадження та розвиток інтегрованого захисту рослин, як основного підходу в сільському господарстві;
Сприяння поширенню альтернативних, менш небезпечних методів захисту рослин, включаючи біологічні, агротехнічні практики та органічне виробництво;

Забезпечення прозорості та доступності інформації про використання ЗЗР та підвищення обізнаності громадськості

2.2. Досягнення цілей Плану оцінюється за допомогою кількісних та якісних показників, включаючи:

2.3. Для реалізації цілей Плану встановлюються такі завдання:

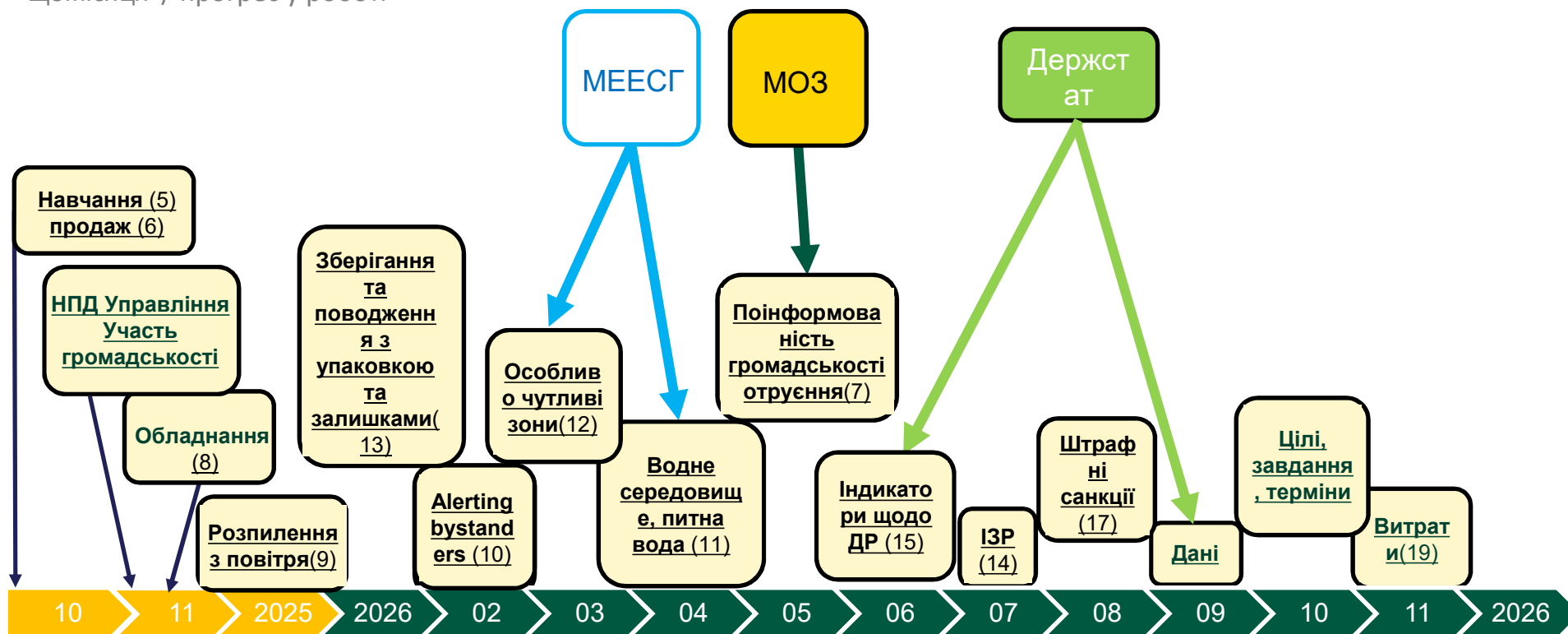
- 1) у короткостроковій перспективі (2028–2029 роки):
- 2) у середньостроковій перспективі (2029–2030 роки):
- 3) у довгостроковій перспективі (після 2030 року):

2.4. Заходи для виконання завдань:

Пропозиції щодо загального плану дій + специфічні теми

Можуть бути внесені зміни, оцінюється щомісяця / прогрес у роботі

Ст. 5 - 6 навчання, продаж – вимоги ЄС

Визначення є точними

Професійний користувач: особа, яка використовує пестициди в рамках своєї професійної діяльності, включаючи **операторів, техніків, роботодавців та самозайнятих осіб**, як у сільському господарстві, так і в інших секторах

Дистриб'ютор: фізична або юридична особа, яка реалізує пестициди на ринку, включаючи **оптових та роздрібних продавців, постачальників та дистриб'юторів**

Консультант: особа, яка набула відповідних знань і надає консультації з питань боротьби зі шкідниками та безпечного використання пестицидів у рамках професійної діяльності або **комерційних послуг, включаючи приватних самозайнятих осіб та державні консультаційні служби, комерційних агентів, виробників харчових продуктів та роздрібних продавців**, де це доречно.

У Франції консультантом може бути юридична особа.

Слово в слово ті самі визначення, що і у Франції **Чи вони слово в слово ті самі, що і в Україні?**

Ст. 5 – Вимоги ЄС

Навчання професійних користувачів: **користувачі, дистриб'ютори, консультанти**

Країни - члени ЄС: призначається компетентний орган, створюється система сертифікації, видачі та відкликання сертифікатів

Компетентний орган: призначає установи, які будуть проводити навчання, впроваджує систему сертифікації.

Усі професійні користувачі, дистриб'ютори та консультанти: мають доступ до відповідного навчання.

Призначені установи: проводять навчання.

Початкове та додаткове → набуття та оновлення знань.

- Користувачі, дистриб'ютори, консультанти: повинні мати достатні знання з тем, наведених у додатку I / ролі та обов'язки.

Сертифікати: як мінімум, підтверджує наявність достатніх знань з питань, викладених у додатку I, отриманих шляхом навчання або іншими способами

1. **Законодавство ЗЗР + використання**
2. **Нелегальні (підроблені) ЗЗР:** ризики існування методи виявлення
3. **Небезпеки та ризики:** їх виявлення та контроль, зокрема: **(а) ризики для людей** (операторів, мешканців, сторонніх осіб, людей, які потрапляють на оброблені ділянки та мають справу з обробленими предметами або вживають їх у їжу) – як такі фактори, як паління, посилюють ризики **(b) симптоми отруєння ЗЗР** – заходи першої допомоги **(с) ризики для нецільових рослин, корисних комах, диких тварин, біорізноманіття, навколишнього середовища загалом**
4. Поняття **ІЗР:** щодо стратегій, технік, інтегрованих стратегій менеджменту культур, технік, принципів органічного землеробства, методів біологічного контролю шкідників; інформація про загальні принципи та конкретні для певних культур або секторів **настанови** з ІЗР
5. Вступ до **порівняльної оцінки** на рівні користувача: допомога професійним користувачам у виборі найбільш відповідних ЗЗР (найменші побічні ефекти для здоров'я людини, нецільових організмів, навколишнього середовища) серед дозволених продуктів для боротьби зі шкідниками відповідно до ситуації
6. Заходи для **мінімізації ризиків** для людей, нецільових організмів, довкілля: безпечні практики **зберігання, поводження, змішування ЗЗР, утилізації порожньої тари, забруднених матеріалів, надлишків ЗЗР** (включно з сумішами в баках), концентрованих та розведених форм; рекомендовані способи **контролю впливу на оператора** (засоби індивідуального захисту)
7. **Ризик-орієнтовані підходи** враховують місцеві змінні особливості щодо видобутку води (клімат, типи ґрунтів, рельєф)
8. **Підготовка обладнання для внесення** (калібрування, мінімальні ризики для користувача, інших людей, нецільових тварин і рослин, біорізноманіття, довкілля, включаючи водні ресурси)
9. **Використання обладнання для внесення ЗЗР – технічне обслуговування – специфічні техніки обприскування** (обприскування малим об'ємом – форсунки з низьким рівнем знесення...), цілі технічної перевірки обприскувачів, що використовуються, та способи поліпшення якості обприскування. Специфічні ризики, пов'язані з використанням ручного обладнання для застосування пестицидів або ранцевих обприскувачів, та відповідні заходи з управління ризиками
10. **Надзвичайні заходи** для захисту здоров'я людей, довкілля, включаючи водні ресурси, у разі випадкового розливу та забруднення
11. Особлива обережність у визначених **природоохоронних зонах** (статті 6–7 Директиви 2000/60/ЄС)
12. **Моніторинг здоров'я** та доступ до засобів для **повідомлення про будь-які інциденти** або підозри на інциденти
13. **Ведення обліку** будь-якого **використання ЗЗР**

Стаття 6 – Вимоги ЄС

Умови щодо продажу ЗЗР

Країни – члени ЄС :

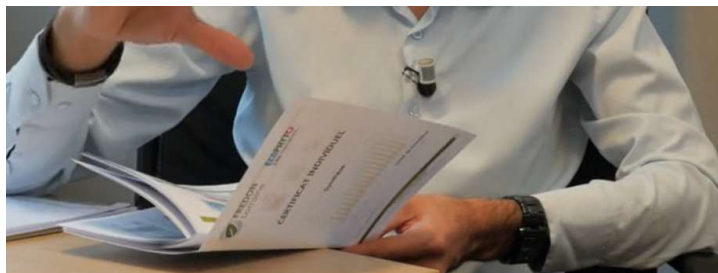
- **Забезпечується** наявність у дистриб'ютора **достатньої кількості сертифікованого персоналу** (ст. 5), здіяного на момент продажу, для надання адекватної інформації про використання ЗЗР, ризиків для здоров'я, довкілля, інструктування з безпеки для управління ризиками
- **Вживаються заходи** для обмеження продажу ЗЗР, дозволених для професійного використання, особам, які мають сертифікат
- **Вимоги** до дистриб'юторів, які продають продукцію непрофесійним користувачам: надавати загальну інформацію* **про ризики** використання ЗЗР **для здоров'я людини та довкілля, небезпеки, вплив, зберігання, поводження, застосування, безпечну утилізацію** (відповідно до законодавства ЄС про відходи), **альтернативи з низьким рівнем ризику**
- **можуть вимагати** від виробників ЗЗР надавати **інформацію***.

Сертифікат для персоналу не є необхідним (може бути скасований): мікродистриб'ютори, які продають тільки для непрофесійного використання, **якщо** ЗЗР не класифіковані як токсичні, дуже токсичні, канцерогенні, мутагенні, токсичні для репродукції (класифікація відповідно до Директиви 1999/45 про маркування упаковки небезпечних препаратів)

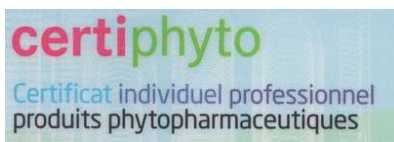
Індивідуальний фіто-сертифікат

Ст. 5 - 6 FR

Обов'язковий для професійних **користувачів, консультантів, продавців чи покупців** ЗЗР.

Підтверджує достатність знань і навичок. Чинність **5 років** (чинність деяких сертифікатів виданих до 2016 року = 10 років)

CRPM Сільський і морський кодекс
NAP Національний план дій
SUD Стале використання пестицидів
Pro = професійний

GOUVERNEMENT

Liberté
Égalité
Fraternité

Фіто-сертифікат

Навчання: заохочувати використання альтернатив; спонукати до обмеження використання ЗЗР; ризики, пов'язані з їх використанням, на основі додатку I до Директиви (нормативні акти, охорона праці, альтернативні методи/інтегрований захист рослин).

Не потрібно Фіто-сертифікату: використання хімічних медіаторів (феромонів, кайромонів) та природних речовин рослинного, тваринного або мінерального походження

Усі види професійного використання: сільське господарство, лісове господарство, громади, спорт тощо.

Підприємства, що підлягають акредитації: будь-яка особа, яка **керує, продає, застосовує або консультує**, повинна мати Фіто-сертифікат.

Підприємства, що не підлягають акредитації: будь-яка особа, яка **використовує** ЗЗР, має Фіто-сертифікат (більш гнучкий).

Садівники-аматори: з 2019 року заборонено використання та зберігання ЗЗР, за винятком **продуктів біоконтролю, речовин з низьким рівнем ризику, дозволених у органічному сільському господарстві**. Фіто-сертифікат не потрібний.

Санкції за відсутність дійсного індивідуального сертифікату: штраф 5-го класу = 1 500 євро, який збільшується до 3 000 євро у разі повторного порушення (R254-39 CR- 131-13 Кримінальний кодекс): дистриб'ютор - професійний користувач – консультант
Повторне порушення: може бути збільшено до 10-кратної суми (Ст. 132-11 та 132-15 Кримінального кодексу).

---

5 категорій Фіто-сертифіката

	Категорія		Перше навчання (навчання + тестування)	Успішність	Поновлення (навчання без тестування)
ВИКОРИСТАННЯ	Оператор	Працівник	14 год.	12/20	7 год.
	Особа, що приймає рішення на підприємстві, яке не підлягає акредитації (DENSA)	Вибір, придбання, використання / для себе або найманого працівника, або сільськогосподарської взаємодопомоги / сільськогосподарські та лісогосподарські виробники	14 год.	15/30	
	Особа, що приймає рішення на підприємстві, яке підлягає акредитації (DESA - DSA)	Надання послуг третім сторонам (Сільськогосподарським або лісогосподарським підприємствам)	21 год.	20/30	
ДИСТРИБУЦІЯ	Виведення на ринок - ПРОДАЖ – безкоштовна дистрибуція	Для широкої публіки та професійних користувачів	21 год.	20/30	
КОНСУЛЬТУВАННЯ	Консультування щодо використання	Професіонали	28 год.	25/30	14 год.

Отримання (перший сертифікат / поновлення / другий сертифікат)

- 1 навчання з оцінюванням
- 2 Тільки тест 1,5 години (перший сертифікат або поновлення): незадовільний результат → навчання
- 3 Диплом, виданий менше 5 років тому

1 навчання – 14 - 28 год. Оцінювання є частиною навчання

✓ Formation

Modifier ↵

Il est également possible de suivre une formation auprès d'un organisme de formation habilité.

Elle dure entre **14 et 28 heures** selon le type de Certiphyto. La formation comprend une évaluation.

Il est possible de se renseigner auprès du service de la Draaf de sa région :

Où s'adresser ?

[Draaf - Service régional de la formation et du développement \(SRFD\)](#) ↗

La demande de certificat en ligne s'effectue en transmettant l'attestation de formation scannée.

**Demande de certificat individuel professionnel produits phytopharmaceutiques
(Certiphyto ou CI-phyto)**

La demande reçoit ensuite une réponse dans un délai de 2 mois maximum.

THÈME : RÉGLEMENTATION et sécurité environnementale	THÈME : SANTÉ SÉCURITÉ APPLICATEUR et espace ouvert au public	THÈME : RÉDUCTION DE L'USAGE, méthodes alternatives
<p>Cadre réglementaire français : lois Grenelle 1 et 2 et mesures afférentes : plan Ecophyto.</p> <p>Définition des produits phytopharmaceutiques.</p> <p>Produits autorisés et produits illégaux (notion).</p> <p>Réglementation du transport et du stockage.</p> <p>Utilisation des produits.</p> <p>Consignation de toute utilisation des pesticides.</p> <p>Réglementation spécifique à l'activité du secteur.</p> <p>Risques pour l'environnement et principales voies de contamination.</p> <p>Dangerosité pour l'environnement :</p> <ul style="list-style-type: none"> - impacts sur l'environnement, sur les plantes non cibles, les insectes utiles, la faune sauvage et la biodiversité ; - connaissance des dangers du produit. <p>Situations d'exposition aux dangers :</p> <ul style="list-style-type: none"> - types de pollution : diffuse ou ponctuelle ; - devenir des produits phytopharmaceutiques dans l'environnement après le traitement ; - situations de contamination avant, pendant et après le traitement ; - facteurs favorisant et aggravant les contaminations ; - risques au niveau de la zone à traiter lors d'une intervention. <p>Prévention des risques.</p> <p>Notions de zonage (zones protégées, périmètre de captage).</p> <p>Stratégies retenues selon les espaces, leur nature, leur usage (zonages en gestion différenciée, plan de désherbage).</p> <p>Pratiques visant à limiter la dispersion des produits phytopharmaceutiques dans l'environnement lors des transports.</p> <p>Pratiques et aménagements visant à limiter la dispersion des produits phytopharmaceutiques dans l'environnement lors du stockage et du traitement des résidus.</p> <p>Pratiques et aménagements visant à limiter la dispersion des produits phytopharmaceutiques dans l'environnement lors des manipulations.</p> <p>Pratiques, aménagements et équipements visant à limiter la dispersion des produits phytopharmaceutiques dans l'environnement lors des épandages.</p> <p>Traçabilité tout au long du processus.</p>	<p>Risques liés à l'utilisation des produits phytopharmaceutiques.</p> <p>Dangerosité des produits :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dangers du produit ; - voies de pénétration ; - intoxication aiguë et intoxication chronique ; - devenir des produits dans l'organisme : stockage ou élimination. <p>Situations d'exposition aux dangers :</p> <ul style="list-style-type: none"> - situations d'exposition : avant, pendant et après l'application ; - contact direct et indirect ; - facteurs favorisant et aggravant la pénétration ; - catégories de populations sensibles. <p>Mesures à prendre pour réduire les risques pour les êtres humains.</p> <p>Estimation des risques pour la santé des opérateurs et des usagers.</p> <p>Principales mesures de prévention.</p> <p>Principales mesures de protection : port des EPI, respect du délai d'emploi avant récolte.</p> <p>Principes d'utilisation dans les espaces impliquant des usagers.</p> <p>Principales consignes et réglementation.</p> <p>Conduite à tenir en cas d'intoxication aiguë ou d'accident.</p> <p>Principaux symptômes d'empoisonnement.</p> <p>Mesures d'alerte des premiers secours : numéros d'urgence, déclaration des accidents.</p> <p>Signalement de l'accident auprès de Phyt'attitude (réseau de toxicovigilance).</p>	<p>Méthodes et produits de biocontrôle utilisant des mécanismes naturels.</p> <p>Techniques de lutte intégrée (lutte biologique directe et indirecte, méthodes physiques, etc.).</p>

1 навчання – оператор 14 год.

Один підзаконний акт (міністерський наказ) для кожної категорії, що включає програму та кількість годин за тематикою для отримання/поновлення сертифіката.

<https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT00033105398/2025-10-09>

1 навчання – оператор,
14 год., найпростіший
курс

Консультант – 28 год.,
найважчий курс

PREMIER CERTIFICAT	RÉPARTITION horaire (14 h)	RENOUVELLEMENT	RÉPARTITION horaire (7 h)
Réglementation et sécurité environnementale (y compris évaluation 8 questions)	3 h	Réglementation et sécurité environnementale	2 h
Santé sécurité applicateur et espace ouvert au public (y compris évaluation 8 questions)	7 h	Santé sécurité applicateur et espace ouvert au public	3 h
Réduction de l'usage, méthodes alternatives (y compris évaluation 4 questions)	3 h	Réduction de l'usage, méthodes alternatives/	2 h
Vérification des connaissances (20 questions)	1 h		

Certificat individuel « conseil à l'utilisation des produits phytopharmaceutiques ».

PREMIER CERTIFICAT	RÉPARTITION horaire (28 h)	RENOUVELLEMENT	RÉPARTITION horaire(14 h)
Réglementation et sécurité environnementale (y compris évaluation 10 questions)	9 h	Réglementation et sécurité environnementale	4 à 5 h
Santé sécurité applicateur et espace ouvert au public (y compris évaluation 10 questions)	6 h	Santé sécurité applicateur et espace ouvert au public	2 à 3 h
Réduction de l'usage, méthodes alternatives (y compris évaluation 10 questions)	12 h	Réduction de l'usage, méthodes alternatives	7 h
Vérification des connaissances (30 questions)	1 h		

2 лише тест

✓ Test

Modifier ↗

Lorsque le diplôme date de plus de 5 ans et que le demandeur pense avoir les connaissances requises, il peut passer un test auprès d'un organisme de formation habilité.

Le test dure environ 1 heure 30.

Il est possible de se renseigner auprès du service dédié à la formation de la Draaf de sa région :

Où s'adresser ?

[Draaf - Service régional de la formation et du développement \(SRFD\)](#) ↗

La demande doit être effectuée en ligne en transmettant l'attestation de réussite au test scannée :

Demande de certificat individuel professionnel produits phytopharmaceutiques
(Certiphyto ou CI-phyto)

La demande reçoit ensuite une réponse dans un délai de 2 mois maximum.

Якщо диплом був виданий більше, як 5 років тому, але заявник вважає, що має знання, він може лише пройти тестування (в одній з організацій вповноважених на проведення навчання)

Тестування = 1 година 30 ХВ.

3 – Diplômes, які дають можливість отримати Фіто-сертифікат без навчання та тестування

Liste des diplômes et titres de moins de 5 ans permettant l'obtention du certificat individuel

DRAAF / SRFD Hauts-de-France

MAJ : le 13/12/2019

Diplôme ou Titre	Intitulé	Niveau	Catégorie de certificat individuel				
			Décideur non soumis à agrément	opérateur	Décideur soumis à agrément	Mise en vente, vente	Conseil
CAPA	Entretien de l'espace rural	5		x			
	Agriculture des régions chaudes	5		x			
	Production agricole, utilisation des matériels	5		x			
	Productions horticoles	5		x			
	Travaux forestiers	5		x			
	Travaux paysagers	5		x			
	Vigne et vin	5		x			
	Métiers de l'agriculture	5		x			
	jardinier paysagiste	5		x			
BEPA	Travaux en exploitation en polyculture-élevage	5		x			
	Travaux forestiers	5		x			
	Travaux de l'entretien et de l'environnement	5		x			
	Travaux agricoles et conduite d'engins	5		x			
	Travaux en exploitation d'élevage	5		x			
	Travaux horticoles	5		x			
	Travaux de la vente conseil						

La liste des diplômes permettant d'obtenir un Certiphyto est consultable en ligne.

Le diplôme doit dater de moins de 5 ans.

La demande doit être effectuée en ligne en transmettant le diplôme scanné.

La demande reçoit ensuite une réponse dans un délai de 2 mois maximum.

Доступ до різних категорій сертифікату в залежності від типу диплома. Список регулярно оновлюється в залежності від програм навчання для кожного диплома.

Demande de certificat individuel professionnel produits phytopharmaceutiques
 (Certiphyto ou CI-phyto)

FR : список організацій **вповноважених** державою на проведення навчання та тестування

Вповноважені: Міністерством сільського господарства чи Регіональним директором чи Сільськогосподарською палатою
 На 5 років # 350 у Франції
 Можна обрати за типом сертифіката чи регіоном

Utilisation à titre professionnel des produits phytopharmaceutiques

Nom de l'organisme de formation	Adresse du siège social	Adresse dans la région	Téléphone (du siège social)
CAPL Coopérative Agricole Provence-Languedoc	92, rue Joseph Vernet - BP346 84025 AVIGNON CEDEX1	CAPL 92, rue Joseph Vernet - BP346 84000 AVIGNON	04.90.14.28.07
RACINE S.A.P.	ZAC NICOPOLIS 90, RUE DES ROMARINS 83170 BRIGNOLES	ZAC NICOPOLIS 90, rue des Romarins 83170 BRIGNOLES	0494726410
Centre de Formation professionnelle et de Promotion Agricoles de Vaucluse	chemin de l'Hermitage BP 274 84208 Carpentras Cedex	CFPPA de Vaucluse chemin de l'Ermitage BP274 84208 Carpentras Cedex	04 90 60 80 90
cabinet ID2JARDIN	ZONE AGRICOLE DE VALBACOL 13127 VITROLLES 13127 VITROLLES	ZONE AGRICOLE DE VALBACOL 13127 VITROLLES 13127 VITROLLES	0442753046
CFPPA de Coutances	Rue de Regnéville sur mer CS 70722 50207 COUTANCES Cedex	Route de Regneville 50207 Coutances	02 33 76 80 50
Chambre d'agriculture de Vaucluse	Site Agroparc TSA 58432 84912 AVIGNON Cedex 9	Site Agroparc 84912 Avignon Cedex 9	04 90 23 65 65
SARI. RAISOVERT Formation	20 rue de la Garenne 30600	141 Avenue de Tonlon 83260 La CRAIE	06 85 75 67 72

https://chlorofil.fr/fileadmin/user_upload/02-diplomes/autres-certificats/certiphyto/annuaire-of-habilites-20220203.pdf

Портал для подання заявок

Filter les résultats

Types

- Toutes les démarches et outils (192)
- Démarches en ligne (65)
- Formulaires (79)
- Simulateurs (9)
- Modèles de documents (10)
- Outils de recherche (29)

Thèmes

- Tous les thèmes (192)
- Baux (4)
- Comptabilité - Facturation (3)
- Difficultés financières (5)
- Environnement (192)
- Financement (2)
- Fiscalité (26)
- Fonctionnement de l'entreprise (0)
- Pratiques commerciales (25)
- Ressources humaines (11)
- Non catégorisés (0)

<https://entreprendre.service-public.gouv.fr/recherche?rubricFilter=serviceEnLigne&keyword=&rubricTypeFilter=&themeFilter=environnement>

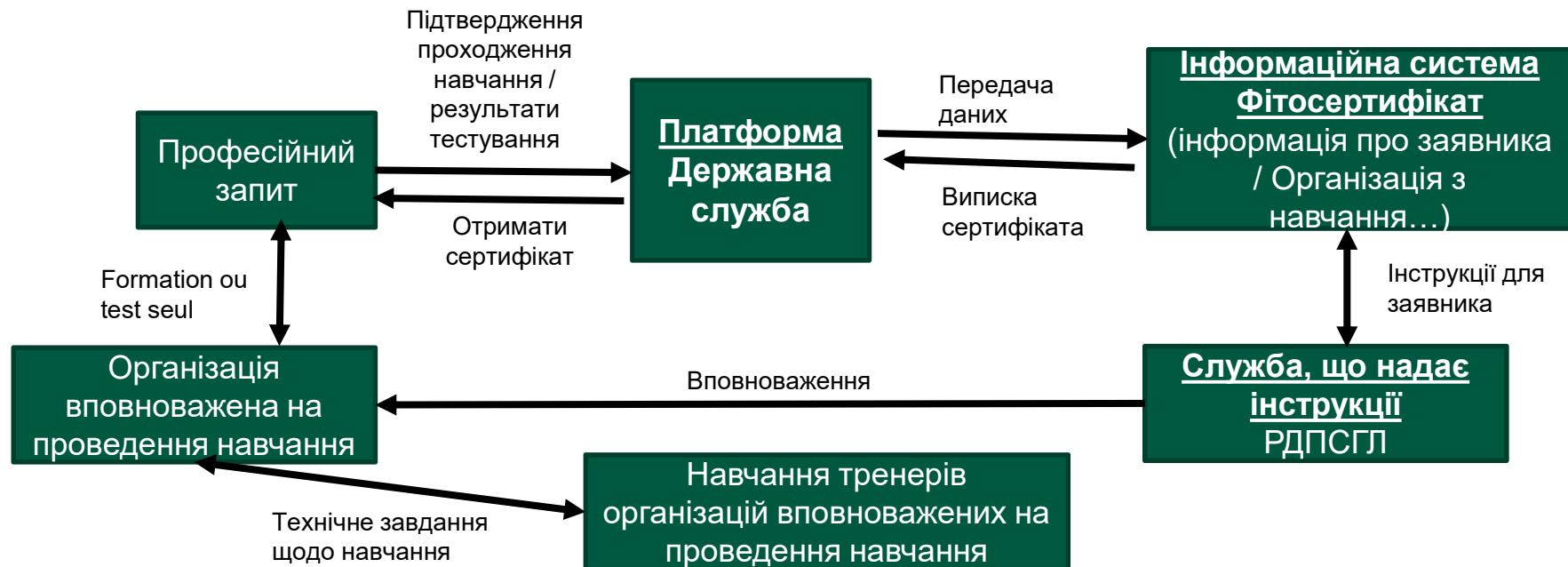
- [Demande de dérogation pour l'utilisation et la commercialisation de spécimens d'animaux ou de végétaux d'espèces protégées \(Formulaire 13615*01\)](#)
- [Déclaration d'ouverture de chantier \(Formulaire 13407*10\)](#)
- [Déclaration attestant l'achèvement et la conformité des travaux \(Formulaire 13408*12\)](#)
- [Transferts transfrontaliers de déchets - document de notification \(Formulaire 14131*01\)](#)
- [Informations accompagnant les transferts transfrontaliers de déchets \(Formulaire 14133*03\)](#)
- [Déclaration des ventes de produits phytosanitaires \(Redevance phyto & traçabilité des ventes\)](#)
- [Demande de plan particulier de décontamination et d'élimination des appareils contenant des PCB \(Formulaire 15023*01\)](#)
- [Demander le raccordement au réseau public de distribution d'électricité](#)
- [Rechercher un immeuble classé ou inscrit au titre des monuments historiques \(base Mérimée\)](#)
- [Déclaration en ligne de détention des appareils contenant des PCB ou PCT](#)
- [Demande d'autorisation préalable de nouvelle installation, de remplacement, de modification d'un dispositif ou d'un matériel supportant une enseigne, préenseigne ou publicité \(Formulaire 14798\)](#)
- [Déclaration préalable pour l'installation, le remplacement ou la modification d'un dispositif ou d'un matériel supportant de la publicité ou une préenseigne \(Formulaire 14799*01\)](#)
- [Demande de sortie du statut de déchet \(Formulaire 14831*03\)](#)
- [Demande de dérogation pour la capture, l'enlèvement, la destruction, la perturbation intentionnelle de spécimens d'espèces animales protégées \(Formulaire 13616*01\)](#)
- [Connaître son taux de versement mobilité \(simulateur\)](#)
- [Demande de certificat individuel professionnel produits phytopharmaceutiques \(Certiphyto ou CI-phyto\)](#)

Технічні рамки FR – дематеріалізовано процедура

50 000 - 100 000 / рік

Інформаційна платформа: запит на отримання сертифікату. Платформа / SI Фіто-сертифікат / служби, що надають інструкції + система вповноваження організацій на проведення навчання

Акредитація

Чіткий нормативно-правовий режим, акредитація залежить від сертифікації підприємств, виданої третьою стороною (ОС)

Винятки для сприяння використанню продуктів з низьким рівнем ризику та спрощення застосування для сільськогосподарських працівників (взаємна допомога та пенсіонери)

CRPM Сільський і морський кодекс
NAP Національний план дій
SUD Стале використання пестицидів
Pro = професійний

Франція - Акредитація / історія - Закон

1993 р. – атестація дистриб'юторів та користувачів ЗЗР

- Усі **дистриб'ютори** та **користувачі**, що надають послуги, щодо використання «небезпечних» ЗЗР (2000–2010 рр. класифікованих, як токсичні, дуже токсичні, канцерогенні, мутагенні, тератогенні, небезпечні для довкілля)
- Навчання регіональними державними службами (SRPV) = безкоштовно
- Необхідно: **страхування** (сертифікат професійної цивільної відповідальності), **агент має сертифікат DAPA** (еквівалент диплома або тестування або VAE)

2010 - Впровадження Директиви про стале використання пестицидів

- + акредитація для **консультування**
- + організації, що видають сертифікати (платно)
- + Фіто-сертифікат = Директива про стале використання пестицидів

2019 – 2025 відокремлення продаж / консультування

→ Переглянуто в серпні 2025 р. : розмежування продаж / виробництво

Акредитація Ст. 254-1 CRPM / Закон 2025-794 11.08.2025

Акредитація підприємств та видача фіто-сертифікатів вповноваженим особам

Виведення на ринок, продаж, **дистрибуція на безоплатній основі** користувачам, фізичним або юридичним особам, що діють від їхнього імені, включаючи закупівельні групи (закупівля для одного або декількох представників) [**крім** продажу кінцевому споживачу, наприклад, оптова платформа = Фіто-сертифікату, але без акредитації]

Застосування у сфері надання послуг, за винятком

- безкоштовних договорів про взаємодопомогу (у значенні Ст. 325-1) або
- сільськогосподарським підприємцем із Фіто-сертифікатом (Ст. 254-3) пенсіонеру-фермеру в межах площі, необхідної для прожиття (Ст. 732-39) = площа, визначена планом департаменту проживання; наприклад, 4,8 га, 5 га , або
- якщо ЗЗР* = біоконтролю (визначені Ст. 253-6) і не підлягають класифікації (зазначеній в Ст. 253-4) або мають низький ризик (у значенні Ст. 47 R1107/2009) або складаються виключно з базових речовин (у значенні відповідно Ст. 23 R1107/2009).

Вивішування інформації про дозволи та сертифікати у приміщеннях (видимі для клієнтів), комерційні документи (Ст. 254-6 I)

Професійні поради щодо використання

* Джерело Opendata (<https://www.data.gouv.fr/fr/datasets/donnees-ouvertes-du-catalogue-e-phy-des-produits-phytopharmaceutiques-matieres-fertilisantes-et-supports-de-culture-adjuvants-produits-mixtes-et-melanges/>)

Зелений колір = винятки

Застосування без акредитації Ст. 254-1 II. 2

Застосування в рамках взаємодопомоги – Фіто-сертифікат (DENSA мінімум) для користувача

Договір про безоплатну взаємодопомогу (Ст. 325-1 CRPM)

- Між сільськогосподарськими виробниками
- Обмін послугами у вигляді праці та/або засобів господарювання
- Випадковий, тимчасовий або регулярний
- Безкоштовний договір, навіть якщо бенефіціар відшкодовує постачальнику послуг всі або частину витрат
- Не обов'язково в письмовій формі (крім господарств, що підлягають режиму дозволу на вирощування морських культур), але це полегшує перевірку

Видача

Адміністративним органом (SRAL/префектом регіону*) будь-якій фізичній або юридичній особі (**переважно юридичній**), яка подає відповідну заявку (Ст. 254-2 CRPM). Умови:

1° підтвердження професійної цивільної відповідальності

2° сертифікація підприємства сертифікаційним органом (ОС), акредитованим COFRAC і визнаним MASA (ОС перевіряє: умови / щодо охорони здоров'я та довкілля, належного інформування користувача, розмежування продажу та виробництва)

3° договір із сертифікаційним органом про підтримку сертифікації

Внесок до Національного плану дій від Директиви про стале використання пестицидів та Інтегрованого захисту рослин: суб'єкти, що підлягають акредитації + оптові продавці + фізичні особи-професійні користувачі (наймані працівники, приватні підприємці, надання в рамках договору про безоплатну взаємодопомогу) (Ст. 254-1 V) + акредитовані професійні консультанти (Ст. 254-2 I 3)

---

*du siège social (si établissements dans plusieurs régions)

Акредитація і цикл сертифікації

Початкова фаза 3 роки

фази

n + 3 роки кінець початкової

Чинність
сертифікації 3
роки

n + 14 / 22 місяців
Моніторинговий аудит
Підтверджена сертифікація
або ні

Фаза поновлення 6 років

n + 3 роки
Аудит для поновлення
Чинність сертифікації 6 років

n + 5 років та n+7 років
Моніторинговий аудит
Підтверджена
сертифікація або ні

n + 9 років
Нова фаза на 6 років

Призупинення – відкликання сертифіката - порушення → Призупинення – відкликання акредитації

Регулярні перевірки Сертифікаційним органом (CO). Відхилення → **термін приведення у відповідність**, що не підлягає поновленню → **CO може призупинити або відкликати сертифікацію. Інформує** адміністративний орган, який видав дозвіл (Ст. 254-8 CRPM)

Без шкоди для можливого кримінального переслідування, **адміністративний орган може, зокрема на підставі цих елементів або зібраних під час перевірок та інспекцій**, на підставі обґрунтованого рішення після запрошення зацікавленої особи висловити свої зауваження, **призупинити або відкликати**: (Ст. 254-9 CRPM)

1° **Акредитацію особи**, для всіх або частини її закладів, якщо умови більше не виконуються або якщо не дотримуються положення щодо випуску на ринок та використання ЗЗР (Ст. 253-1)

2° **Акредитацію особи**, яка надає консультаційні послуги (Ст. 254-1 II 3), для всіх або частини її закладів, якщо рекомендується ЗЗР без Дозволу виведення на ринок або умови поза Дозволом виведення на ринок або поза регулюванням

3° **Повноваження органів** [на видачу індивідуального сертифіката Ст. 254-3] або **сертифіката** [специфічного для певних ЗЗР або певних умов застосування, коли існують ризики Ст. 254-4].

Ст. R. 254-27 Адміністративний орган = префект регіону.

Відхилення → префект може призупинити здійснення діяльності,

- **повідомляє про рішення акредитовану особу, вказує причини та, у разі необхідності, термін** для їх усунення.
- **Після закінчення терміну або без затримки в разі надзвичайної ситуації може відкликати акредитацію** на всю або частину діяльності та установ; **повідомляє про це сертифікаційну організацію** протягом 15 днів.

= Процедури з урахуванням думки іншої сторони, щоб уникнути скасування рішень через процедурні порушення.

Санкція: використання, продаж, придбання ЗЗР, надання консультацій щодо використання без акредитації або з акредитацією, але без дотримання умов → **6 місяців тюремного ув'язнення + 50 000 євро штрафу (фізичні особи) + оприлюднення** (Ст. 254-12)

Особливі випадки

Мікро-дистриб'ютори та мікро-підприємці

Мікродистриб'ютор (R. 254-1): податковий режим для мікропідприємств (ст. 50-0 Загального податкового кодексу - щорічний поріг обороту, <200 000 євро) [R254-15-1](#)

1° садівництво, насінництво, городництво, розсадництво, продаж [ЗЗР для непрофесійного використання](#)

2° тільки [натуральні препарати, що не викликають занепокоєння](#) (тільки базові речовини), та [продукти з низьким рівнем ризику](#) (Ст. 47 R1107/2009).

→ **Акредитація, але без необхідності сертифікації підприємства** або укладення договору з сертифікаційним органом: форма CERFA, свідоцтво про професійну цивільну відповідальність, **Фіто-сертифікат**, підтвердження проходження процедури мікропідприємства

Особи, що мають акредитацію категорії **мікропідприємств** (у значенні Ст. 51 Закону 2008-776 = < 10 працівників та < 2 млн євро загального річного обороту), які продають лише засоби захисту рослин для **непрофесійного використання**, звільнені від обов'язку [присутності](#) сертифікованого продавця для продажу, [повинні розміщувати загальну інформацію](#), передбачену в Ст. 254-7 CRPM (Настанова з читання)

Багатоструктурні організації

Акредитація всіх установ підприємства або установ інших юридичних осіб, які беруть участь у фінансових операціях або управлінні спільними послугами (Ст. 254-1 III CRPM). Всі установи, що вважаються його установами (за запитом) = один номер акредитації. Постанова від 16/10/2020, ст. 10-14 bis:

- Багатоструктурний = ідентичний SIREN / Група = різні SIREN / Структурний підрозділ не є еквівалентом Установи
- **Центральний офіс** = планування, контроль або управління діяльністю підрозділів, юридичний та/або договірний зв'язок між центральним офісом і підрозділами, спільні письмові процедури, центральний офіс здійснює постійний нагляд і внутрішні аудити.
- **Мережа підрозділів**, в яких частково або повністю здійснюється діяльність, що підлягає акредитації. Об'єкти зберігання ЗЗР або відходів, обладнання або інфраструктура, задіяні в цій діяльності.

Офіс підприємства в іншій державі-члені ЄС, державі Європейського економічного простору або Швейцарській Конфедерації Ст. 254-5

Заявка на отримання акредитації на продаж-застосування-консультування (діяльність Ст. 254-1), надати:

- сертифікат професійної цивільної відповідальності, що покриває діяльність на території Франції
- офіційне підтвердження наявності еквівалента фіто-сертифіката в державі, де зареєстрована компанія, або, за відсутності такого, сертифікат компанії та договір з сертифікаційним органом (тобто відповідність фіто-сертифікату).

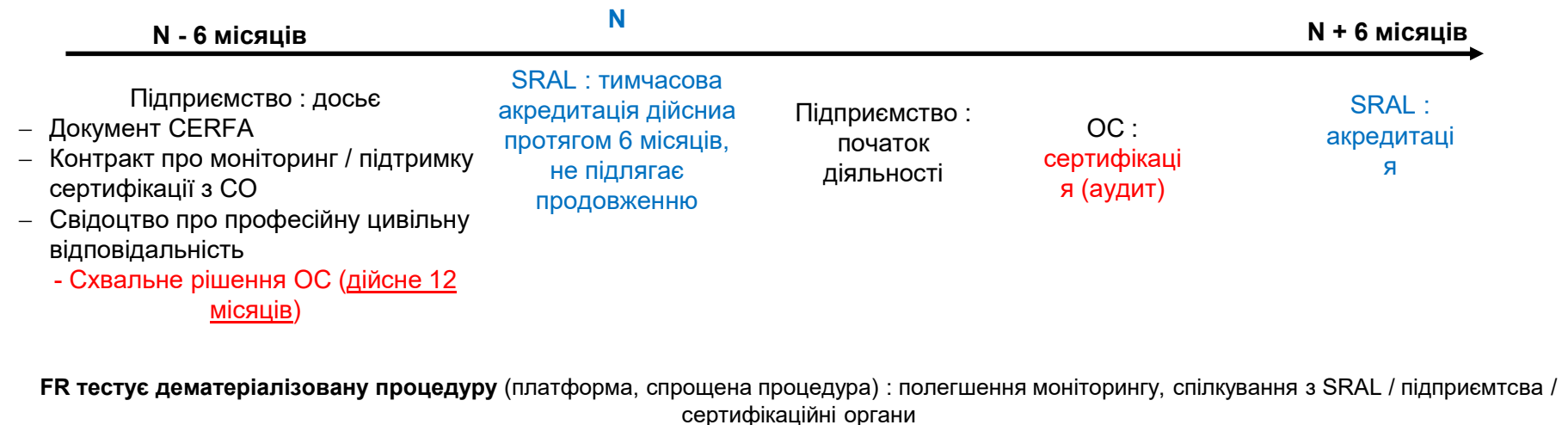
Тимчасова акредитація – для початку діяльності, чинна 6 місяців (Ст. 254-2 II)

Тимчасова акредитація для структур, що розпочинають свою діяльність: дозвіл на початок діяльності після оцінки сертифікаційним органом, а потім початковий аудит, який має бути проведений протягом 6 місяців

1° **свідоцтво про професійну цивільну відповідальність**

2° «**схвальне рішення**» від сертифікаційного органу, акредитованого COFRAC і визнаного MASA (своєрідна тимчасова сертифікація на основі перевірки документів)

3° **договір із сертифікаційним органом** про підтримку сертифікації

Розмежування: консультації / виробництво

(2019 до серпня 2025 р. розмежування продажу / консультацій)

Сільський кодекс

Несумісність діяльності (Ст. 254-1 VI)

Діяльність консультанта (Ст. 254-1 II 3) **несумісна з діяльністю виробника***

Розмежування капіталу (Ст. 254-1-1)

Розмежування посад (Ст. 254-1-3)

фізична особа, яка надає консультаційні послуги, не може бути найманою працівником виробника* (у значенні Ст. 254-1 VI 1)
Консультант не може отримувати винагороду від виробника* (у значенні Ст. 254-1 VI 1).

Розмежування органів управління = консультаційна компанія не має у своєму складі виробників* і навпаки (Ст. 254-1-2)

виробник = (у значенні R1107/2009 ст. 3/11), за винятком виробників, які виробляють виключно засоби біоконтролю (перелік Ст. 253-5 CRPM), засоби, що складаються виключно з базових речовин (R1107/2009 Ст. 23), засоби з низьким рівнем ризику (R1107/2009 Ст. 47) або засоби, дозволені для використання в органічному сільському господарстві

R1107/2009 Ст. 3/11: «виробник» – особа, яка **самостійно виробляє ЗЗР**, діючі речовини, фітопротектори, синергісти, коформулянти або ад'юванти, або яка **передає це виробництво на підряд** іншій особі, або будь-яка особа, призначена виробником, як його ексклюзивний представник з метою дотримання цього регламенту

Декларація про продаж ЗЗР уповноваженими дистриб'юторами
 Обов'язок декларувати баланс продажів за попередній рік в режимі онлайн
 →Простежуваність
 →Плата за дифузне забруднення*
 →Суми платежів за кожен продукт / оброблене насіння, в режимі онлайн

Déclaration des ventes de produits phytosanitaires (Redevance phyto & traçabilité des ventes)

Les distributeurs agréés de produits phytosanitaires ont l'obligation de déclarer le bilan de leurs ventes de l'année précédente, avant le 31 mars de chaque année (loi sur l'eau et les milieux aquatiques du 30 décembre 2006) sur la plateforme **Redevance phyto & traçabilité des ventes**. La transmission permet ainsi aux distributeurs de satisfaire à leur obligation de traçabilité des ventes. Elle sert de base à la redevance pour pollutions diffuses.

Il est également possible de consulter les montants des redevances par :

- Produit
- Semence traitée au moyen d'un ou plusieurs produits phytopharmaceutiques.

Le cadre réglementaire est également précisé sur la plateforme Redevance Phyto.

<https://redevancephyto.developpement-durable.gouv.fr/>

Постанова 2025 р. <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000050789404>

- принцип «той, хто забруднює платить»: плата фінансує програми з охорони водних ресурсів та біорізноманіття
- Щороку міністерським наказом затверджується **перелік речовин, за які необхідно сплачувати**

Nom substance	n° CAS	ä	Règlement
6-benzyladenine	1214-39-7		540/2011
8-hydroxiquinoline	148-24-3	exclusion	540/2011
abamectine	71751-41-2		540/2011
acetamipride	135410-20-7		540/2011
acide alpha naphtylacétique (ana)	86-87-3		540/2011